

GORENJEJC

Političen in gospodarski list.

Izhaja vsako soboto zvečer. — Stane za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Za druge države stane K 5 60. Posamezne številke po 10 vin. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje za petit-vrsto 10 vin., če se tiska enkrat, za večkrat primeren popust.

Uredništvo in upravnništvo se nahaja v hiši št. 105 nasproti župni cerkve. — Upravnistvu naj se blagovoljivo pošiljati naročnina, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se vračajo.

Duhovske plače.

(Dopis slovenskega duhovnika.)

Slavno uredništvo: Nisem Vaš somišljenik, ali vendar se obračam do Vas s prošnjo, da mi dovolite nekaj prostora v svojem cenjenem listu. Do Vas se obračam, ker vem, da bi noben duhovski list mojega dopisa ne sprejel. Duhovniki ne smemo o svojih potrebah in željah govoriti v svojih listih, nego moramo v takih zadevah prositi milosti svoje nasprotnike. Žalostno je to, ali resnično.

Razložili ste že pred kratkim svoje stališče glede zvišanja duhovskih plač, in kdor je pravičen, Vam ne more ugovarjati. «Slovenčevci» ugovori so zvijačni. Duhovniki vodimo rez matrike, a ne zastonj. Plačuje nas za to delo občinstvo in to malenkostno delo je dobro plačano.

Kaj je vzrok, da so zdaj nekateri poslanci v državnem zboru sprožili predlog zastran zvišanja duhovskih plač iz državnih sredstev? Lakomnost nekaterih posamičnikov in nič drugega.

Kot pošten človek Vam povem, da ni prav nič potrebno zviševati duhovniških plač in da bi bili lahko vsi duhovniki jako dobro preskrbljeni, ko bi bilo v cerkvi kaj krščanske ljubezni in manj požrečnosti.

Da es je v cerkvi tako, da se eni valjajo v bogastvu, drugi pa morajo beračiti, odirati ljudi in varati, da se prežive.

Dovolite, da Vam na kratko to pojasnim. Cerkevno premoženje je ogromno in ogromni so dohodki, ki jih ima iz njega cerkev. Ali

ti dohodki so pravično razdeljeni. Olomuški nadškof ima skoro milijon kron na leto dohodkov, marsikateri kapelan pa ne dobi niti 1500 kron na leto. Olomuški kanoniki imajo po stolisoo kron na leto dohodkov, dočim marsikak dušni pastir ne bi mogel živeti, če ne bi del svojih faranov s svedom. Znane so mi fare, kje znaša župnikov dohodek po štiridesettisoč kron in še več, znane so mi pa tudi fare, kjer župnik še tudi 2000 kron ne more skupaj spraviti.

V tej razliki tiči velikanska krivica, to je pa tudi izvor silne korupecije.

Država postopa vse pravičneje. Okrajni sodniki imajo povsod isto plačo, v Črnomlju ali v Kranjski gori ravno tako, kakor na Dunaju. Ravno tako je z okrajnimi glavarji, s sodnimi svetniki i. t. d. Ko bi bilo v cerkvi kaj pravice in pravičnosti, bi bila že davno uredila duhovske službe tako in to bi lahko sama storila, brez države. Če bi se za vse kapelane določili dohodki, kakor jih imajo adjunkti, za župnike plače, kakor jih imajo sodniki, za kanonike plače, kakor jih imajo svetniki, in za skofe plače, kakor jih imajo deželni prezidenti, bi bilo za vse sijajno preskrbljeno. In to bi se lahko storilo, saj premoženja in dohodkov ima cerkev dovolj, treba je samo, da se tistim, ki imajo preveč, vzame nekaj in dá tistim, ki imajo premalo.

Ko bi se to zgodilo, bi se marsikaj izpremenilo na boljše. Zdaj je razlika v dohodkih vzrok najgrje korupecije. Kdor je na slabi fari, se peha na vse načine, da bi prišel na boljše. Pravice do boljše fare nima; dobra fara se dobi samo po škofovi milosti. Kdor

mojim starišem tako dobri,» mu je zatrjevala hvaležna Barbka.

Župnik pa ji nato resno pravi: «Lepo je od tebe, da si mi tako hvaležna. Svojo hvaležnost pa mi boš najbolje izkazovala s tem, ako me boš vedno tako lepo ubogala, in imela vedno tako zaupanje vame kakor dozdaj tako tudi zanaprej, s tem se boš prikupila tudi ljubemu Bogu in naklonil ti bo, da se ti bo dobro godilo vsak čas že tukaj na zemlji, še boljše pa po smrti vekomaj v nebesih. Saj veš, da smo mi duhovniki od Boga postavljeni, da na zemlji vodimo ljudi po pravih potih in pripravljamo njihove neumrjoče duše za srčno večnost v nebeskem kraljestvu. Vse, kar mi delamo na zemlji med ljudmi za ljudi, je torej božja volja in ljudem vselej v največjo korist in dobiček, ker neskončno dobrotljivi in pravični Bog gotovo ne more nikomur želeti kaj slabega. Kdor torej posluša naše nauke in se ravna po njih, posluša le Boga samega, ki govori in razodeva svojo voljo po nas in vsakega bogato poplača

hoče naprej priti, se mora prikupiti škofu. Oj, ko bi vi, liberalci, vedeli, koliko je med nami duhovniki hinavstva, licemerstva in denuncijanstva samo zaradi tega, da se ta ali oni dokoplje do boljše fare. Kdor n. pr. sedaj ni svetohlinec in agitator, ta je izgubljen. Koliko je duhovnikov, katerim se študi agitacija in ščuvanje in ki obsojajo z vso oostrojtjo ta gospodarski švindcl, ki ga uganja katoliško-narodna stranka — ali tuliti morajo z volkovi, kruhorborstvo jih sili, da ne zaostajejo za drugimi, čeprav jih je v dno duše sram tega početja.

Tudi iz družih ozirov bi za občinstvo bilo bolje, če bi se enotno uredile duhovske plače. Za duhovnika, ki ima v sebi kaj časti, je naravnost sramotno, da mora beračiti od hiše do hiše za bero, da mora loviti kronice za maše in blagoslove in se pripraviti z ljudmi zaradi pristojbin. Če bi se uredile plače, bi se lahko vse to odpravilo. Sodoik tudi nič ne sme računati za svoje delo in sodi vsem enako, naj bo knez ali berač. Tako bi moralo biti tudi v cerkvi. To je sramotno, da se v cerkvi različna opravila izvršujejo za denar. Če kdo več plača, se mu sijajnejše napravi. Vse za denar. Maša ne zaleže nič več, če se daruje v kaki revni kapelici ali pa ob veliki asistenci. Molitve pri pogrebu ne zaležejo nič več, če jih opravi en sam mašnik ali pa pol tucata. Ta razloček pri posameznih opravilih je nastal iz same lakomnosti, a je vseskoz nedostojna navada, ki se bo morala prej ali slej odpraviti. Ako ne bodo duhovniki gmotno pri tem interesirani, se bo ta reforma prav lahko izvedla.

PODLISTEK.

Moč spomina. Dalje.

Ker je imela Barbka dober spomin in je bila kaj ubogljivo in ukazeljno dekletce, je hitro zapopadla in posnela vse, kar se ji je pokazalo in povedalo. Župnik je bil zaradi tega zelo zadovoljen žnjo in ji je rekel: «Zdaj se le teh manjših vsakdanjih opravil dobro priučil in privadi, da ti bo šlo vse gladko izpod rok, a pozneje te bom dal učiti se pletenja nogovic in drugih važnejših del, pa tudi kuhati se boš lahko naučila doli v kuhinji, pri Neži, ako te bo veselilo. Tako se boš pri meni izurila v vsem potrebnem, da si boš tudi kje drugje zlahka služila dober kruh, če bi se kdaj naveličala v službi tu v župnišču in bi te vleklo srce kam drugam po svetu.»

«Nikdar, nikdar, gospod župnik, si ne bom sama želela od vas, ker ste meni in

po njegovem zaslužnju; kdor pa se upira nam, upira se s tem božji volji in božjim poveljem, vsled česar ga bo enkrat zadela težka roka božje jeze ter ga neusmiljeno, a pravično pahnila v najgrozovitejše peklenške muke, katerih ne bo nikdar konec.»

Na tak in podobn način jo je pogostoma strašil in mehčal za svoje «bogoljubno» delo. Že je bila mehka in voljna, da bi jo lahko zgrajetel in ovil okrog prsta kakor kepico toplega voska; ali on je bil previden in premeten ter je hotel doseči popoln uspeh pri nji. Zato je šel s svojimi pripravami še dalje ter ji začel brenkati še na druge strune. Pravil ji je na dolgo in široko, kako nebesko kraljestvo po besedah svetega evangelja silo trpi, kako da so mladi ljudje, posebno lepe mlade deklice vedno v veliki nevarnosti, da jih hudobni duh ne zasači pri kaki nespodobni misli, besedi, želji ali pogledu, se naseli v njih srca, dobi v oblast njih duše i. t. d.

Barbka se je začela silno bati za svojo dušo. Postala je potrta, otožna in zamisljena

Lahko bi Vam še marsikaj poročal, ali naj zadostuje to. Liberalni gg. poslanci naj upoštevajo ta izvajanja in prepričani naj bodo, da je izraženo v njih mnenje velike večine vse duhovščine. Uredba duhovskih plač se lahko izvrši, ne da bi morala država kaj plačati. Cerkevno premoženje je tako veliko, da se omenjena uredba plač lahko izvede. Cerkevno premoženje je bilo darovano v namen, da se poskrbi za dosebrništvo, naj se torej porablja v ta namen.

Slovenski duhovnik.

Občinskim predstojništvom in njihovem uradništvu!

(Resna beseda županom, občinskim odborom in vsem, katere zanima stvar.)

Konec.

Peticija za peticijo se je vlagala od strani avtonomnega uradništva Avstrije pri ministrstvu kakor tudi že pri različnih deželnih vladah, s katerimi se je prosilo za zboljšanje našega žalostnega stališča, a zaman. Obečalo in zadrževalo se je le vedno od strani merodajnih oseb, da so željam tega uradništva prijatelji, a je tudi pri teh obljubah in zagotavljanju ostalo, kajti mi stojimo še danes na istem stališču za zboljšanje, katerega smo prosili že pred 20 leti.

Na ta način je torej ves up na pomoč od strani državnih oblasti izginil in avtonomno uradništvo ima sedaj le dvoje na izbiro, ali naj se zanaprej te slabe razmere trpi, ali pa se hoče vendar enkrat vzdigniti in svoje pravice energično zahtevati, ker vendar mora vsega tega enkrat biti konec, tako tudi onih obljub, s katerimi smo se tolažili leta in leta.

In gotovo je tudi popolnoma prav, da se država zanima zato in gotovo bi ji moralo biti na tem ležeče, da bi se razmere avtonomnih uradnikov tako uredile, da bi jim bilo mogoče človeško živeti, da bi jim bila bodočnost zagotovljena in da bi bili na starost preskrbljeni, ker vendar se mora pomisliti in pritrčiti, da gre večina dela, katero se terja od teh uradnikov, na rovaš države, katera zahteva leto za leto od njih večjih zmožnosti in več dela.

In namen društva avtonomnih uradnikov je, doseči zboljšanje razmer, ali nikakor ne le od občin samih, ampak od teh skupaj z državo

in večkrat že prosila svojega duhovnega gospodarja, da naj vedno skrbno pazi nanj ter jo varuje pred napadi grde črne peklenske hudobe.

On ji je seveda rad obljubil svojo pomoč in varstvo ter je svojo obljubo vestno izpolnjeval tudi v dejanjih. Kadar je bil doma, sukal se je vedno okrog nje in kadar je moral kam ili z doma po kakem opravku, se je vselej zopet hitro vrnil domov k njej. Dajal ji je dobre svete in navodila, kako da naj se izogiblje vsem zapeljivim posvetnim izkušnavam in slabim družinam, da bode ostala njena duša čista in dopadljiva Bogu, in konečno ji je še naročil, da naj se ogiblje tudi kapelanove družbe. »Zakaj ti to naročam, to boš že pozneje zvedela,« pristavil in več ni hotel govoriti o kapelanu.

Barbka je župnika vse lepo hvaležno ubogala in on je bil vedno bolj zadovoljen z njo.

Dalje prih.

in deželo, za katere se v prenešenem delokrogu, kakor že rečeno, največ deluje od avtonomnih uradov.

Pa kaj pomagajo društva in društvena pravila, če imajo gospodje kolegi premalo zanimanja za društvo, čeravno je stanovska zavednost najboljša vez, naša najboljša organizacija.

Kakor ima v državi vsak državljan ne le pravice, ampak tudi svoje dolžnosti, katere mora tudi izpolnjevati, če hoče uživati svojih pravic, tako ima tudi vsak avtonomni uradnik moralno dolžnost, da po svoji moči pripomore k srečnemu izidu našega delovanja in naj ne ima vendar nikdar osramotljive in poniževalne zavesti, živeti le od dela drugih.

Vsi oni, ki še niste člani našega društva, in ki ste našemu velikemu trudu zelo oddaljeni, spomnite se vendar enkrat svojih, sicer ne postavnih, pač pa moralnih, torej nič manj primarnih dolžnosti in postanite vendar sobotilci v boju za naše dobro pravo! Kot zvesti avtonomni uradniki in dobri Avstrijanci se hočemo z zduženimi močmi, z orožjem zavednosti in razuma pošteno bojevati in to tako dolgo, da dosežemo že davno zaželjeni cilj.

Vzamim naprimer društveno stanje drugih društev — posebno v drugih državah, — ki šteje eno nad tisoče članov, in društvene blagajne so v prid istih bogate. Naj tudi mi ne zaostanemo v delovanju drugih kolegijalnih društev, ki so po svoji okretnosti že velike, velike uspehe dosegla in se tudi bodo dosegla; srce veselja igra človeku, ko vidi, kako se ti vrli močje združeno bojujejo in z združenimi močmi naprej hrepenijo in poznajo le eno geslo in to je, vsi za enega in eden za vse!

Sicer se je o vprašanju odškodbe občin za delo v prenešenem delokrogu dovolj razpravljalo že v državnem zboru in državi se je tudi že zdavnaj zaukazalo v tem smislu predložiti nekako postavo; ali lahko si je misliti, kake predloge bode stavila država, katera nima nikdar za tako vprašanje poslušna; ista bode mislila, da občine, katere so dosedaj brezplačno sodelovale, so lahko in morajo biti z najmanjšim darilom zadovoljne! Zato je mogoče v tej zadevi le združeno in sicer občine, njih predstojništva s svojimi uradniki vred kaj doseči!

Naj končno torej ne bode pozabljeno, da vse tiste gospode kolege, ki se niso pristopili k našemu društvu, poprosimo, da prekoplej postanejo člani tustega. Naj vendar ti kolegi premislijo, da društvo ne deluje samo le za svoje člane, ampak tudi onim pridejo naši uspehi v dobro, ki so danes še zelo od nas oddaljeni.

Storili smo svojo dolžnost, ko smo osnovali društvo na tako široki podlagi, ko smo ustvarili organizacijo, v kateri lahko deluje vsak posameznik za našo sveto stvar.

Vsak avtonomni uradnik naj torej odgaja združeno in tovariško in s tem doprinaša svoj del k povzdigi in ohrambi stanovske zavednosti, ki nam je skoraj popolnoma izginila, vsak naj vsadi za to vso svojo moč, in kjer moč posameznika ne zadostuje, združi naj isto s svojimi kolegi.

Društvo avtonomnih uradnikov in službencov za slovenske pokrajine.

Dopisi.

Iz blejske okolice. Slovenci smo pač čuden narod. Tuji nas stiskajo in izpodrivajo z vseh strani, prezirajo in zatirajo naše pravice in naš materini jezik, napadajo in pobijajo nas

s svojimi časopisi in dejansko, zaničujejo in zasramujejo nas na najpodlejšje načine; a mi ponižno krivino svoje hrbte pred njimi, jim še sami pomagamo nastavljalati zanke záse in svoje otroke ter jim sploh gremo povsod radi na roko v njihovih grabežljivih in vladoločnih namenih. Vrhutega pa tudi za njihove časnike, ki v njih neprestano, kar najgrše morejo, nas blatlijo in žalijo, leto za letom razmečemo lepe svote ter te časnike beremo kot najboljšo in najtečnejšo dušno hrano! V tem oziru smo res pomilovanja vredni. Tako nezavednega in narodno mlačnega naroda dandanes menda pač ni več dobiti kje drugje na zemlji? Toda vse drugače smo občutljivi, podzvetni in neprizanesljivi v medsebojnem boju in lašanju. Večkrat se zaradi malenkostnih reči pobijamo in pripravamo neutrudljivo brez konca in kraja, tuji se nam pa smejejo ter izkorščajo naše razprtje záse. Naravna posledica tega je, da skoro povsod propadamo in se uničemo nasilnim in složnim tujcem. Potrebniš sol in drugih sredstev za narodno in gospodarsko okrepljenje nam ne dá naša nemška vlada, ki pozna Slovana samo takrat, kadar ima ta zanjo plačevati davke in prelivati svojo kri. In oholi Nemeec in podjetni tuji nam jemljejo na naših lastnih tleh najboljši zaslužek in dobiček ter nas pehajo v gospodarsko bedo. Navezani smo sami náse in ako se hočemo kdaj kaj vise dvigniti, opreti se moramo le na lastno samopomoč. V tej samopomoči pa bi lahko igralo zelo važno in uspešno vlogo naše časopisje, ako bi se na tem kulturnem polju pri nas vstrajnejše in kaj več v splošno narodno korist delalo. Dobro in razširjeno časopisje bi mnogo pripomoglo, da bi se počasi začelo dvigati iz svoje duševne otrpjenosti in zanemarjenosti ter gospodarske zanikernosti tudi naše kmetsko in delavsko ljudstvo, ki tvori temelj slovenskega naroda. Da tu ni govora o slovenskem klerikalnem časopisju, to se razume. Saj klerikalci posebno slovenski, povsod iščejo le svojih osebnih koristi in tako tudi v svojih časnikih, ki so našemu kmetškemu ljudstvu v veliko škodo in pogubo. Večletna izkušnja nas uči, da je naše preprosto ljudstvo ravno tam, kjer se največ bere farovško časopisje, vedno bolj neumno, zabito, surovo, podivjano, narodno mlačno, zadolženo ter vdano šnopsu in drugim pogubonosnim razvadam. Blažlino in vzgojevalno v dobrem bi torej moglo vplivati na naš narod le slovensko napredno časopisje. To bi v manjši meri nekako nadomestovalo naše pomanjkajoče sole ter nas vodilo po zanesljivi poti k boljši bodočnosti. Ali kako bore malo se tu stori od merodajne in pristojne strani, to lahko vidi vsak zaveden slovenski rodoljub. Sicer se mnogo politizira in — pije na čast in blagor naroda in domovine tudi pri nas po gostilnah, toda izpod strehe navadno ne pride domoljubno in rodoljubno navdušenje naših narodnjakov! V časopise je treba dopisovati ter jih širiti med narod! Ako je večkrat v kakem časniku iz kakega kraja kak dopis ali beležka, se s tem ondi dotični časnik že sam priporoča in širi. In koliko zanimivega in takega, kar bi dramilo in budilo ljudstvo k narodni zavesti in vsestranskem napredku, bi se vedno dalo pisati iz vseh krajev slovenske domovine! A kje so možje, ki bi hoteli posvetiti le trohico svojih moči, zmožnosti in truda za tako občekoristno narodno delo?! Vse dremlje, vse spi, bdé nad nami pa le naši narodni sovražniki! Ako pa

se kdaj primeri, da se kdo izven speče narodne družbe oglasi s kako pravično in resnično ter s tem tega ali onega nekoliko zadene, tedaj pa takoj nastane velikanski ropot in strašanski krik kakor da bi udarila strela v slamnato streho! Nič več ni škoda ne stroškov, ne časa, ne truda in mora se napraviti protidop's, ako ni dovolj eden, pa še dva ali tri, pa naj stane kar hoče! Ako ni dotičnik sam dosti zmožen, skliče skupaj na skupno delo vse svoje brihtnejše tovariše in ako še ti ne morejo skupaj nanositi in navleči dovolj zafrkljivih in nabrušenih, gre se k odvetniku ali pa še delj, da bi se le mogel nazadnje maščevanja željni možak zmagonosno bahati, češ, to smo ga d. li! V takih slučajih se navadno ne misli na občeno korist, ampak se navadno vlečejo na dan le brezpomembne in malenkostne osebnosti ter se vedno ponavlja. Pa ti, pa kaj boš ti, pa kakšen si ti, pa kaj imaš ti, pa zakaj ne storiš tega ti! i. t. d. prav kakor da bi se prepirali otroci ali pa stare babe! Tak človek je pač podoben kmetu, ki je vesel in ponosen na to, da je opraval svojega soseda, čeprav ni pripravdal sebi nobene koristi in je moral čez sodnijsko odmerjene stroške še iz svojega žepa doplačati lepo svetlico svojemu zastopniku! Konec prih.

Iz Mošnj. «Vabilo za na bal. v nedeljo v Mošnje,» tako je oddajal znani klerikalni učitelj v Ljubnem, s katerim se pa že še pomenimo, vabila, oziroma računski zaključek za občni zbor hranilnice in posojilnice v Mošnjah. Ker se ne brigamo veliko za taka podjetja, katerih promet kaže, da bi nesla skoro toliko kupčju za jajci, kakor taka posojilnica, o čegar redu se je izrazil revizor dne 17. in 18. februarja, da, ako bo de našel še kaj takega, da gre «sporkasa v luft», pač pa hočemo obvestiti širšo javnost, kako postopajo klerikalci, ako imajo vse sami v rokah. Ako pogledamo letošnji zaključek, vidimo na koncu ime odbornika: Gasper Villman, župnik v Ljubnem, kateri je komaj eno leto v župniji, a volitev se je postavno vršila pred dvema leti. Kako je prišel v odbor, nam ne gre v glavo. Naj nam to g. Trpiu pojasni. Ker za letošnji občni zbor ni bilo naznanjeno nobenega sporeda o kaki novi volitvi, niso stranke o tem nič vedle za kako volitev, katera se je vršila, in ko smo zvedeli, da je bila volitev, navdala nas je zavist, da je med novoizvoljenim starim odborom tudi znani Skorčič, podžupan v Ljubnem, in celmaster, kateri ima vzlic vsej neumnosti sedaj vse polno častnih služb, in pri prihodnjih državnobzorskih volitvah dobi g. J. Pogačnik, deželni in državni poslanec, tekmeča v osebi g. Skorčiča. Pa pri vseh častnih službah se mu poda še najbolj, kadar voli guoj z volom, za kar je najbolj sposoben. Vidi se, kako se boje naši klerikalci pred pravilno naznanjenimi volitvami, ker vedo, da bi v tem slučaju ne peli sami črni kosi v odboru. V to poklicane faktorje pa opozarjamo, da bodo skrbeli, da bi se tudi volitve pri takih hranilnicah vršile pravilno. Podrobnosti o zborovanju in drugem prihodnjie.

Z Dunaja. «Sava», društvo svobodomiselnih slovenskih akademikov na Dunaju, je izvolilo na občnem zboru dne 10. marca za letni tečaj odbor, ki se je sledeče konstituiral: Predsednik: phil. Makso Sever; podpredsednik: phil. Gvidon Sajovic; tajnik: phil. Rudolf Južnič; blagajnik: phil. Evgen Vavken; knjižničar: phil. Mirko Kmet; arhivar: iur.

Fran Roš; gospodar: phil. Nande Marolt; namestnika: med. Janko Praznik in exp. ak. Melhior Tomec; pregledniki: med. Gabriel Hočevar, iur. Fran Šter in phil. Milan Šerko.

Tedenski politični pregled.

Najvišje sodišče na Dunaju je razveljavilo delegacijo mariborskega sodišča v zadevi pravde Jože Ornik proti dr. Tavčarju, dr. Brumnu in odgovornemu uredniku «Slov. Štajerca», Iv. Križmanu. Obravnava se bo torej vršila pred porotniki v Ljubljani. Radovedni smo, ali sedaj ne pobegne pek Ornik kot zajec med svoje zemlje.

Iz državnega zbora. Minuli petek se je nadaljevala razprava o Deršatovem predlogu. Govorili so: ministrski predsednik baron Gauč, posl. Ellenbogen in dr. Sušteršič, ki je razpravljal o zanemarjenju jugoslovanskih narodov ter izjavil, da bi pršla Ogrska v najhujšo zadrego, ako bi jim vladar dovolil personalno unijo. — V torkovi seji je bil podan predlog, katerega je podpisalo 320 poslancev, naj država v svrhu spolnitve telefonskih zvez najame večje posojilo. — Poslanec Abrahamovic je predlagal, naj se Deršatov predlog odkáže nagodbenemu odseku, pa zbornica je soglasno sprejela predlog poslanca Deršeta.

Cesar se sedaj mudi na Ogerskem, da reši ministrsko krizo. P. klical je k sebi razne državne. Na Tiszov nasvet je cesar naročil Andrassyju, naj pod gotovimi pogoji sestavi novo ministrstvo. Andrassy se še ni odločil za to. Govori se tudi, da bo novim ministrskim predsednikom imenovan grof Zichy ali pa finančni minister Burian.

Umrl je pruski državni minister notranjih zadev baron Hammerstein. Bil je hud nasprotnik Slovanov.

Dogodki na Ruskem. Obravnava pred vojnim sodiščem je dognala, da pri znanem streljanju o priliki blagoslovljenja vode ni bilo hudobnega namena, vendar so bili trije častniki in dva podčastnika obsojeno zaradi zanemarjenja svojih službenih dolžnosti, na 18, 17 in 16 mesecev zapora ter izgubijo tudi službe, ne pa šarže. — Kmetško gibanje se širi po celi ruski Poljski. Skoda, ki so jo povzročili puntovski kmetje v okrajih Kursk, Pultava in Črnigov, se cení na več milijonov rubljev.

Rusko-japonska vojna.

Kakor smo že zadnjič poročali, je general Kuropatkin prosil carja za odpust, kateri prošnji je car po lastni inicijativi tudi ugodil ter Kuropatkinu odpoklical in imenoval za vrhovnega poveljnika ruske armade na mandžurskem bojišču generala Lineviča. Drugo poročilo pa se zopet glasi, da je car Nikolaj baje Kuropatkinu dovolil na njegovo prošnjo, da sme prevzeti poveljstvo prve mandžurske armade ter da se je vsled tega dne 19. t. m. vrnil na bojišče in prevzel poveljstvo imenovane armade. Ta vest se vrdržeje tudi v vojaških krogih. — Ruska armada se zdaj pomiče proti Harbinu, katera črta je najkrajša strateška črta, po kateri bo moralo rusko armadno vodstvo storiti vse, da dirgira rusko armado do Harbina. Japonci namreč lahko zaprejo umikanje vsem onim delom ruske armade, ki bi se utegnili umikati vzhodno od črte skozi gorovje. Japonci hočejo na vsak način to važno strateško črto dobiti v svoje roke; s tem bi bil pa tudi Vladivostok,

ki je od morske strani že izoliran, odrezan tudi od suhega. Rusko armadno vodstvo mora biti na ta čin pripravljeno, brezpogojno braniti Harbin, odkoder se pozneje utegne pričeti rusko prodiranje v Mandžurijo. Zadnje dni so Japonci zasedli Kajnan, severno od Tielina, katero osvojitev so drago plačali. Rusi so zažgali most ob mandarinski cesti, severno od Kajnana in razdejali tudi železniški most. Zadnje japonske vesti, priobčene po časopisih, da je 26.000 ruskih vojakov obležalo na bojišču in da je bilo 40.000 mož ujetih ter uplenjena velika možina topov, so skozinskoz gola laž.

Novice iz selške doline.

— Nekdo se v „Slovenca“ ujeda, da okrajni glavar tiši sole povsod, kjer more. Ti hinavska sraka! Ali ne zahtevajo ljudje sami sole? Ali ni n. pr. na Bukovici, v Selcih, v Podlonku večina ljudi zahtevala solo. Sedaj jo zopet hočejo v Bukovici. Tudi v Martinvrhu bi bila potrebna. Seveda smrdi klerikalcem, da bi se ljudje ne izučili preveč. Potem ne bode šla klerikalizmu tako lepo pšenica v klasje. Klerikalci bi najraje imeli take sole, kakor je v Bukovici sedaj, ko se otroci nič ne nauče, ker jim župnik izkazuje «obleko farovske mame». Cerkovnik v soli pestuje otroke in razgrinja na tla od otrok ponesnažene plahte. Tudi solarji pestujejo farovske otroke (domači pridelek) v solski sobi. Take sole bi bile klerikalcem po godu.

— Tajnik Vrhunec Fritičar ne pravi vedno kako kozlarijo. Nekemu črnovojniku Jenezu Rantu s Praprotna je v svoji vedni zmedenosti napravil celo kolobocijo v zglasilno knjižico, da je mogel imenovani iti v Kranj k odgovoru vsled krivde tajnika. Tako ta vzorni tajnik vedno dela take zmedarije in stroške ljudem.

— Na Bukovici je bilo v solskem poslopju dvoje predavanj. Prvič je bilo nad 50, drugič nad 80 poslušalcev. Prvo predavanje je bilo o zemlji, luni in solncu, drugo nadaljevanje prvega in dodatno o pritisku zraka. Predavanje se je ponazorovalo z mnogimi poskusi, ki so bili ljudem jako všeč. Predavanja se bodo še vršila, kar se bodesproti naznanjalo.

— Selskega župnika boli, da bi ljudje kaj videli in slišali. Zato je na priznici prepovedoval ljudem, da naj ne hodijo poslušat ljudi, ki pridigujejo, da se zemlja vrti. Ta človek je zares nezrosen. Namesto, da bi se sam ogreval kot izobražen človek in ljudem še svetoval, naj se le vdeležujejo poučnih predavanj, pa grozi ljudem z vsakovrstnimi kaznimi. To je borniranost! Bukovljane in Prapočane ter Št. Tomažane priganja, naj hodijo popoldne k nauku. Ako je župniku kaj do tega, da bi ljudje hodili k nauku, naj on pride na Bukovico pridigovat. Potem bodo pa prišli ljudje. On je spočit in se lahko pripelje na Bukovico. Lažje bode enemu priti doli, kakor pa petdesetim gori. Vpijejo: za vero gre! Če bi šlo za vero, bi pa bolj postregli ljudem in prišli kdaj ljudem na pomoč ob grdi poti. Ni se jeziti treba, ako utrujeni ljudje ne tolčejo dvakrat na dan v Selca.

— V Železnikih se v crknenem konsularu pasejo katoličani Renove in Štrajnar z družinami. Ljudje se jeze nad tema dvema, ker sta največ pomagala do poloma. Sedaj terjata dolžnike z vso grobstvo. Renove si

je »prihраниl« pri konsumu nad 2000 K. Temu je bil konsum že koristen.

— Štrajnar tudi pomaga ljudi terjati za konzumskega Renovca. To so tiči in znajo prav dobro denar gubiti skupaj.

— Župnija Št. Lenart je podeljena beneficijatu na Vačah, g. Ivanu Kramarju.

Loške novice.

— Občni zbor prostovoljnega gasilnega društva v Škofji Loki se vrši jutri v soboto dne 25. t. m. ob 3. popoldne v novi gasilni dvorani s sledečim sporedom: 1. Pozdrav in otvoritev občnega zbora po načelniku g. Ivanu Debelaku. 2. Poročilo tajnika g. Friderika Kramerja. 3. Poročilo blagajnika g. Andreja Oblaka. 4. Volitev treh pregledovalcev računov. 5. Slučajnosti.

— Narodna čitalnica vprizori jutri v soboto ob pol 8. uri zvečer vdrugič štiridejansko burko s petjem »Klepčulja«. Vstopnina: numerirani sedeži I. in II. vrste 1 K, III. in IV. vrste 80 vin.; ostali sedeži po 60 vin. Stojišča 40 vin. Ker je ta velika igra prvič tako izborna uspela, bodisi v gmotnem ali moralnem oziru, je pričakovati od strani občinstva mnogoštevilnega obiska.

— Modrasi so se letos pokazali za nunskim gradom v kaj obilem številu in to v tako zgodnjem času. Enako mnogo jih je na poti, ki vodi do novega studenca. Na mestu bi bila kaka primerna odredba v svrhu zatiranja modrasov, sicer se bo ta živad na Ločanom priljubljenih izprehodih gotovo preveč razplodila.

— Okradel je dne 23. t. m. 26letni hlapec Anton Jeram iz Cirknega v gostilni pri Maževcu v Škofji Loki Jakoba Pagona iz Hubovš, ki je spal v isti sobi, za 50 kron. Jeram je hlapec v Oselici. — Orožništvo v Gorenji vasi je bilo o tatvini telegrafično obveščeno, nakar je bil Jeram še isti dan aretovan in izročen škofjeloskemu ukrajnemu sodišču.

Jeseniške novice.

— Častni občani. Kakor strela z jasnega neba je zadela predrzne Nemce imenovanje 13 slovenskih tržanov. Nemski Mihelj je tedaj od silne jeze in sovraštva do nas Slovencev skakal, brskal in iskal dlake v jajcu. In res jo je našel! Tvrda Groß & Comp. kot virilist ni bila pravočasno povabljena k dotični seji. Zategadel je slovenski občinski odbor jeseniški sklical minulo sredo

— Izredno občinsko sejo s sporedom: Imenovanje častnih občanov. K tej seji je prišlo 17 slovenskih odbornikov, Nemcev — po številu pet — ni bilo k seji. Teh 17 odbornikov je vnovič izvolilo vseh že zadnjih imenovanih 13 častnih tržanov, vrhutega pa se g. Antona Razingerja, mestnega učitelja v Ljubljani. Torej skupaj 14 častnih tržanov. — Pri seji je bil navzoč tudi okrajni glavar radovljiški, pl. Detela. Pa tudi najnovejša zaveznika, župnik Zabukovec in tovarniški uslužbenec Pongrac, sta bila navzoča pri tej seji.

— Nemško-klerikalna zveza na Jesenicah. Isti dan, ko je dobil »derehtar Lukman« povabilo na sejo, pri kateri naj bi se imenovali častni tržani za občino Jesenice, se je peljal k župniku Zabukovcu ter ostal pri njem pol ure. Kaj da sta se menila, ne vemo, ali

efekt tega pogovora se je pokazal drugi dan. Jeseniški farji so oblegali odbornike ter jim ponujali pole na podpis. Na polah je stalo napisano, da se ne udeležijo seje, ker jim to prepoveduje »krščansko« prepričanje. Farji so grozili, da ne bodo zveličani, če ne podpisajo polo i. t. d. Ob istem času jo je udril Pongrac, Lukmanov šribar, s klerikalcem Vilmanom na Planino in Hrušico ter razglasil, da bodo morali občani plačati vsakemu častnemu občanu 10.000 gl., če jih bodo volili, in da bodo Ljubljančanje razpolagali z občinskimi premoženjem. Lukman je zopet po gozdarju povabil tri odbornike ob sedmih zvečer v svojo pisarno radi »lesne kupčije«. Vzlic vsem agitacijam in grožnjam, vzlic nasilstvu, da se je hotel znani hinavec Rozman siloma polastiti nekega odbornika še, ko ga je gospod M. vrgel čez prag svoje veže, je ostalo 17 odbornikov mož-beseda ter v seji imenovalo 14 častnih občanov. Ljudstvo je bilo razburjeno čez farsko nesramnost, ki je segala tako daleč, da so vsled svoje agitacije zanemarili svojo duhovniško službo ter pustili celo pogreb čakati dve ure pred cerkvijo, predno so se vrnili s Planine in Hrušice. Značilno je to, da so mnogi, ki so bili pristasi klerikalne stranke grozili Zabukovcu, da pridejo s konjskimi biči v farovž ter ga s kapelani vred zapode iz farovža ter zaprejo farovž, če se poneseči seja. Živela nemško-klerikalna žindra!

— Lukman & Comp. Zabukovec sta minulo sredo, dne 22. t. m. inenitno pogorela, ker sta dobila na svojo stran le dva odbornika, ki sta snedla svojo besedo.

— Koliko denarja je Lukman izročil župniku Zabukovcu, da je zanj agitiral, ne vemo prav natanko. Toliko je pa gotovo, da je morala biti precej velika vsota, da se je duhovščina prodala — Nemcu Lukmanu.

— Kakor črne veše so letali nasi duhovniki minuli torek zvečer po Jesenicah ter lovili slovenske odbornike, da bi glasovali proti častnim občanom za stranko nemškega kapitalista Lukmana. Pa so povsod dobili — breo.

— Veliki gromovnik, dr. Šušteršič, ki se je v zadnjem zasedanju deželnega zbora tako zavzemal za slovensko stvar, bo imel skoro gotovo posebno dopadajenje nad svojim zaveznikom, župnikom Zabukovcem, kapelanom Zabretom in Prijateljem, ker so roka ob roki agitirali zoper slovenske častne tržane in hoteli izdati ter prodati slovenstvo na svoj plen čakajočemu nemstvu.

— Klerikalci so povsod enaki. Mar jim je samo bisaga, vse drugo jim jo postranska briga. Zatorej trikrat fej takiin »narodnjakom«!

— Dve uri je čakal pogreb na župnika Zabukovca, ker je isti ravno takrat moral agitirati za Lukmana na Hrušici. Tako še drži naša duhovščina svoje službe, kadar je treba delati za Nemca.

— Slava in čast slovenskim odbornikom, ki so tako neustrašeno in vrlo držali svojo moško besedo in rešili slovenske Jesenice. Tako delajo pošteni, značajni in zavedni Gorenjci, ne pa kakor politični kameleoni, kakršen je Zabukovec, ali pa mladič Zabret, ki pisari neumne laži v »Slovenca« in blati vrle Jeseničane v tej umazani cunji.

— Čudno je, da pišeta Zabukovec in Zabret skoro vsako soboto v »Slovenca«, da bosta molčala; minuli torek pa so letali in

klepetali kakor stare babe vsi trije naši farji od odbornika do odbornika, pa vse ni prav nič pomagalo.

— O nemški šoli, katero hoče Lukman postaviti na Savi, pravi »Slovenec«, da bo še molčal, o volitvi častnih občanov pa hoče tudi molčati, če bodo pa prihodnje leto zmagali pri občinskih volitvah Nemci, tedaj bi proglasal slovenske naprednjake za izdajalce in bogsigavedikaj se vse. Mi za postopanje jeseniških klerikalcev nimamo nobene druge besede kakor: Sram Vas bodi!

— Strašna nesreča v predoru na Hrušici. Nadzorniku Heringu je minulo soboto zmečalo glavo. Bil je povožen od vozičkov in na mestu mrtev.

— Zaklali so dne 20. t. m. na Jesenicah Hrvata Iva Zupana.

— Na Hrušici je toliko delavskih moči, da je kakih 200 delavcev brez vsakega zaslužka. Z Jesenic je odšlo 100 Hrvatov, ki so odpotovali v svojo domovino peš, ker niso imeli vsled pomanjkajočega dela potrebne denarja za vožnjo.

Novice iz Poljanske doline.

— Gospod urednik, novičar je danes skoro v mali zadregi. Predput je vzel slovo in čas je za pokoro. Res, plesalo in rajalo se je letos veliko, da ne kmalu toliko. To pa brez razlike mišljenja. To mojo trditve potrди celo zadnji »Domoljub«, ki prinaša novice iz naše doline. Ta pobožnjak ne imenuje plesa, ampak »veselico«, ki se je vršila in da bi zabit svet mislil, da je to kaka veselica Marijinih devic z nedolžno zabavo pod vodstvom kakega častitega, na katerih se obrača stare grešnike. Saj po »Domoljubu« bi se sodilo. To pa ni tako. Te veselice so pravi, pristni kmetski bali, na katerih se vse suče, vrtili, cepta, vriska in pije, ne izvzemsii izvoljenih Marijinih otrok. No, če bode svet tako sodilo, kakor je v resnici ter tudi nam privoščili kako veselo uro, potem je že malo zblizevanja. Napredujemo pa v dolini tudi, kakor poroča imenovani listič. Prejšnje čase smo imeli tukaj zala, brhka dekleta, a zdaj jih ni več. Vse gospodična in naj bo tudi kje pod Blegošem.

— Bolj zanimiva bo morda ta. Javorski fajmošter je eden najunetejših bralcev »Gorenjca«, odkar ta prinaša novice iz naše doline. Zdjaj se menda ni sam nanj naročen, a pravijo, da se drugo četrletje gotovo naroči, da mu ga ne bo treba izposojevati nekje gori od nekega neubogljivega kmeta. Pa pravijo nasprotniki, da nič ne napredujemo.

— Ker sem že pri Pfajfarju, pa se pomudimo še malo pri njem. Čuden clovek to. Vsaka razglednica mu je pregrešna in pohujšljiva, če je na njej le kak otročiček z golimi ročicami. In vendar je njemu najljubša snov nečistost, o kateri najrajši razpravlja. Menda je ni pridige, pri kateri bi ne razpravljaj in ne razsajal o tej, njemu tako priljubljeni snovi. Priznati se mu mora, da ima sijajne uspehe. To potrjujejo razne knjige, še bolj pa to, da imajo letos v nekaterih hišah nekaj klobas in eno pleče več, ko prejšnja leta. Govorilo se je, da ga poročila o njem silno vesele, pa tega skoro ne verjamem. No, pa naj pase svoje ovce še naprej in še bolj jih naj stráže, da jim ne bo prevroče in da se jim malo ohladi prevroču kri.

— Poskočimo malo na Trato! Tratarce zadene zdaj kmalu volika sreča; imeli bodo misijon. Takrat pa ne bodo samo strigli, ampak bodo tudi drli ljudi. O čem se bode razpravljalo, o tem je že napravil uvod ondotni župnik. Skodljivost slabega branja, to bo glavna stvar. Ve se že naprej, kaj pride na vrsto. «Slov. Narod», «Gorenjec», okrog teh se bodo vrtile vse pridige. To bo joj in groza! Pri tej priložnosti ustanove tudi izobraževalno društvo. Potrebno bi res bilo za klerikalce. saj ravno zdaj sedi eden za svojo nerodnost in izobraženost v Loki. Pa naj imajo z ljudmi veselje, enkrat se bodo že tudi tem odprle oči.

— Že zadnjič sem poročal, da čaka neizogibna nesreča konsum na Dobravi. Danes mi je toliko sporočiti, da pri življenju je še toliko, da se breca. Pravijo, da mu bo silno težka smrt zaradi testamenta, ker ima preveč dedičev in ne ve, komu bi večalimanj zapustil. Da bi stvar šla bolj gladko, poklical je sodnijo na pomoč. Ta boče pa že preskrbela, da se prav razdeli, samo namesto veselja bo jok, prepir in kletvina po zapuščini.

Novičar.

Vabilo za naročbo. Cenjene naročnike, katerim poteče naročnina koncem tega meseca, opozarjamo, da blagovolijo poslati nadaljno naročnino, da redno pošiljanje lista ne prestane. Obenem prosimo svoje somišljenike, da pridno agitirajo za naš list in nam pridobivajo novih naročnikov.

Osebna vest. Pravi gimnazijski učitelj v Kranju g. Anton Zupan je imenovan profesorjem.

Dopolnilna volitev dveh deželnih poslancev iz veleposestva se vrši dne 17. aprila t. l.

Tržiška železnica. Ker se že delj časa ničesar ne čuje o skorajšnji zgradbi lokalne železnice Kranj-Tržič, se je zopet začela širiti vest, da nameravajo speljati železnico na Lesce. Zlasti v Tržiču, kjer razun dveh ali treh tovarnarjev vsi želé zvezo s Kranjem, odnosno z Ljubljano, noče polihnniti ta vznemirjajoča govorica. Ob priliki političnega obhoda julija meseca lanskega leta se je od več strani izrazila želja, da bi se na nameravani progi uvel električni obrat, kar se je zabeležilo tudi v dotičnem zapisniku. Železnično ministrstvo je nato v odloku z dne 2. decembra 1904. izjavilo, da se ne more prejaviti s tem vprašanjem, dokler mu konsorcij za zgradbo tržiške železnice ne predloži tozadevnih konkretnih predlogov. Sedaj se čuje, da konsorcij nam eno ma zavlačuje to zadevo, ker se vedno misli na zvezo z Lescam. Ne vemo, koliko je na tem resnice, a vsekako se nam je zdelo umestno, naprositi zaupno osebo, da se je glede tržiške železnice informirala na najkompetentnejšem mestu — pri železniškem ministrstvu. Minister je potrdil, da zadržuje razpis gradbe v istini dejstvo, ker konsorcij ne pride dalje s svojim elaboratom glede morebitnega električnega obrata, sicer mu pa ni znano, da bi tičal za tem odlašanjem namen, spraviti železnico v Lesce. Železnično ministrstvo bi se tudi ne spuščalo v kaka pogajanja radi zveze z Lescam, ker stoji odločno na stališču da je proga Kranj-Tržič že z zakonom določena. O tem mnenju ministrstva se je poučil konsorcij že iz imenovanega odloka od 2. dec. 1904., ki pravi, da zveza Tržiča s po-

stajo Lesce-Bled ne pride v postev, ber bi bil v to potreben nov zakon in ker bi bili troški za to progo v primeri z železnico Kranj-Tržič nerazmerno mnogo večji. Zato ne verjamemo, da konsorcij še vedno misli na zvezo z Lescam. Če pa z odlašanjem vendarle zasleduje kak postranski namen, potem bo prav gotovo še prišel do prepričanja, da s sincanjem ni dosegel družega, kakor da je resitev te važne zadeve prav po nepotrebnem za delj časa zavlekel. Od dobre volje konsorcije je tedaj pred vsem zavisno, če naj se že letos prične graditi železnica Kranj-Tržič.

Psilčka, ki se je že več sobot kakor stekel v nas zaganjal in ki je v «Slovincu» jako oblastno lajal, kakor «kak velik», polili smo zadnjič z mrzlo vodo. Stisnil je rep med noge, spustil se je v divji beg in le še pohlevno cvili: «Mojster v obrekovanju in denunciranju je naš „Gorenjec“. To kaže najbolj zadnja številka, kjer podtika neljubim osebam dejanja, o katerih se jim niti ne sanja. Sicer pa svetujemo dotičnikom, da naj se za to bevskanje nikar nič ne zmenijo. Ko bo čas za to, bo že dobil — nagobčnik.» Pasja noga! kako se je vneslo to čtene. To ponižno in smešno cviljenje, nam je najboljši dokaz, da nagobčnik, katerega obeta nam, on že ima. Grizel bi rad, pa ne more in — ne sme! Če se bo torbica zrahljala, jo mu bomo pa spet nekoliko pritrtili.

S pavjim perjem diči „Gorenjec“ k sreču mu priraslega ex-župana Strupija, češ, da je priskrbel občini Čirče poštne nabiralnike in pismonošo. Mi pa vemo, do je to zasluga sedanjega vrlega župana Rotarja. Tako čitamo med novicami iz Kranja v «Slovincu» štev. 64. Da se prepričamo, ima li naš ali «Slovenčev» dopisnik prav, preskrbeli smo si natančnejše informacije in smo danes v položaju «Slovincu» povedati, da je po svoji stari navadi lagal in da je njegov poročevalec igral vlogo, katero je nam očital in da je ravno ta poročevalec hotel okrasiti sedanjega župana kot zvestega svojega pristaša s pavjim perjem. Akcijo za poštne nabiralnike in pismonošo je pričel prejšnji občinski odbor, na čelu mu tedanji župan g. Strupi v času, ko se sedanjemu županu niti sanjalo ni, da bode kdaj sedel na županskem stolčku občine Hrastje — ne Čirčice kakor pravi «dobropoučeni» «Slovenčev» dopisnik — in sicer s tolikim uspehom, da so bili nabiralniki in pismonoša zagotovljeni, predno je sedanji župan zasedel županski stolček. To je sedanji župan prav dobro vedel in ker je hotel si pridobiti tudi nekaj zaslug, je pri nastopu službe poštno in brzojavno raznateljstvo z nekaj ponižnimi vrsticami vprašal, kako daleč je že cela stvar prispela. Te vrstice so torej velikanska zasluga «vrlega» župana Rotarja pri zadevi, ki so jo drugi spravili v tir in jo tudi izvršili. Ker poznamo sedanjega župana kot postenjaka, smo popolnoma prepričani, da ga je «Slovenčev» dopisnik z neumestno pohvalo spravil v ne malo zadržego in bi mu bil isti gotovo storil veliko večjo uslugo, če bi obdržal to pohvalo zase ter se raje preje poučil, predno izročča izmišljene vesti širši javnosti.

„Društvo slovenskih književnikov in časnikarjev“ se je ustanovilo v Ljubljani ter se vrši dne 27. t. m. ob 8. zvečer v «Narodnem domu» ustanovni občini zbor, h kateremu se vabijo slovenski književniki in časnikarji. Pri tem zborovanju se vrše tudi

volitve ter se bode sklepalo zaradi slovenske zveze žurnalistov v Avstro-Ogrski ter zaradi zaveze jugoslovanskih književnikov in časnikarjev. Treba je torej, da se shoda udeleže vsi slovenski časnikarji v Ljubljani in izven dežele, saj se vrše že v kratkem kongres v Voloski, na katerem morajo nastopiti Slovenci s svojo organizacijo! Zatorej, gg. tovariši, dobrodošli!

Meščanske godbe veliki koncert se vrši v nedeljo, dne 2. aprila t. l. v dvorani «Gorenškega Sokola» pri pokritih mizah. Pri koncertu nastopijo; I.) Godba na pihala, II.) godba na lok, III.) Gojenci in IV.) iz prijaznosti sodeluje tudi cenjeni pevski zbor «Narodne čitalnice».

Za kranjski savski most je letos v državnem proračunu postavljenih 20.000 K in 150.000 K za most pri Črnučah.

Glas iz občinstva. Piše se nam: Gene živilom, poljskih pridelkov in sadežev, zlasti pa jaje in kuretine so se v zadnjem času v Kranju tako dvignile, da so meščanstvu, osobito uradništvu in obrtnikom postale uprav neznosne. Vzroka temu naraščajočemu pojavu pa ni pripisovati samo splošni draginjski konkurenci živil, temveč temu so krivi pred vsem prekupovalci in branjevke, za katere pa trg do enajste ure ni pristopen, kakor se glasi neka določba mestnega županstva. Znane so nam nekatere hiše, kjer se že od 6. do 7. ure zjutraj utihotaplja kar cele kurnike piščet in jaje, in če greš ob tržnih dneh po trgu, vidis lahko, da so nekatere branjevke navadno že ob 11. uri močno preskrbljene z različno tako zalogo. Če vprašas na trgu za tega ali onega petelina, dobiš hiter in kratek odgovor: Je že prodan ali ni naprodaj; za hrbtom pa slišiš: Záme ga prihrani. In ko mine osodepolna enajsta ura, izgine vsa ta «zabarana» kurešina kakor kafra v branjevske malhe in hajd žnjo na vlak. Iz naslednjega je razvidno, da velja določba mestnega županstva za prekupovalce samo toliko, kakor za izvoščike in voznike na hišnih vogalih nabite table: Počasi vozite! Pričakujemo torej v tem oziru prav sigurno pomoči od merodajnih faktorjev.

Generalni štab bo letos obiskal tudi Kranjsko. Potovanje se vrši meseca maja. Potovanja se udeleži 25 generalov in 90 častnikov generalnega štaba pod vodstvom podmaršala barona Becka.

Iz Ljubnega. «Tolsta Nežika», kakor jo nazivlje dopisnik iz Križev pri Tržiču v zadnji številki «Gorenjca», ki jo je odkurila iz župnišča v Križih in se nahaja sedaj tukaj ter čaka, kakor pripovedujejo stare in mlade žene, vlaka, ki jo popelje v prestolico Italije. Dopisniku iz Križev bodo gotovo znane kake pikantnosti o tej pobožni «marijini» hčerki in farovski kuharici izza farovških kulis; naj nam blagovoli to izporečiti? Več svoječasno.

Pogorela je tovarna na Fužinah pri Ljubljani. Vsa tovarna je pogorela do tal, izvzemši zatvojnice. Skode je okoli 120.000 kron.

Ponesrečil se je minulo nedeljo 62letni občinski odbornik v Kropi Matija Lazar. Našli so ga mrtvega. Najbrž se je ubil.

V Voklem bodo prezidali novo ljudskošolsko poslopje. Oddaja prezidave se bo vršila dne 8. aprila t. l. pri okrajnem glavarstvu v Kranju.

Nesreča. Dne 16. t. m. se je bilo pri zgradbi karavanske železnice v Bohinju pod-

sulo in zlomilo levo nogo laskemu delavcu Danteju Vignadijo, katerega so pripeljali v ljubljansko bolnišnico.

„Akademija“ priredi, kakor smo že zadnjič poročali, v soboto dne 1. aprila t. l. predavanja v prostorih slovenskega bralnega društva v Kranju. Predaval bo g. dr. Dragotin Lončar, c. kr. realni profesor, in sicer «O delavskem vprašanju». — Ker je že smoter predavanju samnasebi za naše sedanje razmere jako važen faktor, zato se vabi p. n. občinstvo, da se udeleži tega predavanja kolikor možno v obilnem številu.

Kranjski vodovod pokopan! Pa se zato ni treba ustrašiti, kajti ta novica je zrastle le na zelniku «Slovenčevega» dopisnika. Pravi, da so nad vodovodom v Kranju obupali mestni očetje sami in sicer zato, ker se bo gradil pod «Jelenom» kanal, katerega so baje prvotno hoteli napraviti šele po izpeljavi vodovoda. Ta nepobiten dokaz «Slovenčevega» modrijana nas je tako zmešal, da si niti ne upamo odgovorjati. Sam vrag ve, če je «Slovenčev» novičar od ene matere postal tako «kunsten»!

Veteransko društvo v Kranju je izvolilo pri zadnjem občnem zboru v odbor naslednje gospode: Ferdinand Hlebs, načelnik; Iv. Št. pl. Premerstein, namestnik; Ivan Papler, blagajnik; Josip Weinberger, tajnik; Ivan Kordan, revizor; odbornikom pa: Ivan Virant, Franc Špenko, Alojz Celar, Lenart Pikuš, Anton Jansa, Franc Weit in Franc Schiffrer; namestnikom: Franc Pogačnik, Drag. Drinove, Leop. Blaznik in Florjan Weit.

Ustanova. Gosp. Jakob Mrak, župnik v Naklem, je daroval za dijaško ustanovo 4000 K.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani naznanja, da se je pri založnikih družbinih vžigalic gg. bratih Perdan v Ljubljani in pri založništvu družbinega pralnega mila izvršila najstrožja revizija, ki je uverila družbino vodstvo, da so leto založniške tvrdke oddajale vse po pogodbi naši družbi pripadajoče prispevke vestno tudi naši družbi. Ob tej priliki opozarjamo vse cenjene slovenske rodoljubkinje in rodoljube, da rabijo izključno le družbine vžigalice in družbino pralno milo s tem se zagotavljajo družbi stalni dohodki, in rabijo obenem le najboljši izdelki.

Ljubljanska „Glasbena Matica“ priredi dne 25. in 26. t. m. dva velika koncerta v Trstu v dvorani «Narodnega doma». Oba koncerta se priredita pod osebnim vodstvom g. Hubada, čegar zasluga je, da stoji «Glasbena Matica» danes na takem visku, da se lahko meri z najiminenitnejšimi današnjimi pevskimi zbori. Pri ti priliki bo vozil iz Ljubljane v Trst poseben vlak, ki pripelje mnogo ljubljancev v Trst. Brezdvomno bo udeležba pri teh koncertih velikanska ter se jih bo udeležilo tudi mnogo rodoljubov z Goriškega in iz Istre.

Izkaz posredovalnega odseka slovenskega trgoveškega društva «Merkur». Išče se: 6 pomočnikov mešane stroke in kontorist za deželo; 2 pomočnika galanterijske stroke, 2 pomočnika spec. in želez., kontoristinja, blagajničarka in 3 učenci za Ljubljano; pomočnik galanterijske stroke za Ptuj; kontorist in praktikant za Kranj ter blagajničarka za Celje. — Službe išče: 3 pomočniki manufakturne stroke, 2 pomočnika specerijske, pomočnik galanterijske, 16 pomočnikov mešane, 2 po-

močnika spec. in želez., 3 kontoristi, kontoristinja in blagajničarka oziroma prodajalka.

Služba cestarja na ljubelski državni cesti je razpisana. Mesečna plača 50 K s starostno doklado 6, 12 ali 10 kron na mesec, katera se podeli po dovršenem 10-, 20-, oziroma 30 letnem službovanju. Prosnje je vložiti do 30 t. m. na deželno vlado v Ljubljani.

* * *

V Trstu se je ustanovila «Jadranska banka», katera bo za ves slovanski jug velikanskega pomena. Ako se pomisli, da so bile skoraj vse jugoslovanske dežele navezane v denarnem poslovanju edino le na židovske in italijanske denarne zavode in so tako le ti imeli svoj dobiček, bo odslej ostal slovanski denar v slovanskih rokah, kar je velikanskega pomena v narodno-gospodarskem in tudi političnem oziru.

Svinje so ga razrgale. Pred nekaj dnevi je sla družina mesarja Nikolaja Konovalca iz Komarnova v bližnje mesto na semenj. Doma je ostal le 24letni sin Ivan, ki je bil pa božjasten. Ko je nesel jesti svinjam, ga je dapadla božjast ter se je nezavestno zgrudil na tla. Svinje so razrgale nezavestnemu roke in obraz tako, da je rezev eno uro pozneje umrl v groznih mukah.

Skopuh, ki je reven umrl. V kraju Norwich v Združenih državah je umrl te dni 76letni skopuh, ki ni zapustil ničesar. Bil je čuden človek. Pred nekaj leti je bil nekoliko izredno dobre volje in razdelil 5 milijonov kron med 5 otrok svoje sestre, nato pa ostro pazil, če denar zapravljajo. Ko je videl, da ravno tako preprosto žive kot prej, dal jim je še ostalo svoje premoženje v vrednosti tudi petih milijonov kron. Po nasvetu svojega rojaka milijonarja Carnegieja je hotel reven umreti. Leta in leta je bil spekulant z živino in žitom, zemlje pa principalno ni hotel kupiti, češ, da se meso in žito zmerom rado uživa, zemlja je pa pri kaki draginji neporabljiva.

Dekle brez želodca. V neki dunajski bolnišnici se nahaja sedaj bolnica, kateri so odstranili pred dvema mesecema želodec. Bolnica je tožila že pred meseci o bolečinah v želodcu, katere se je smatralo v začetku znamenjem ne ravno hudih bolezni. Bolečine so postajale od dne do dne hujše, zdravnik je menil, da ima bolnica tur v želodcu in ji je svetoval, naj se obrne na kakega dunajskega kirurga. Diagnoza na dunajski kliniki se je menjavala med izrastki, trdinami, tuberkulozo in drugimi boleznimi. Ker so bile bolečine neznosne in ker je bolnica vedno bolj hirala, so se slednjič vendar odločili zdravniki za operacijo. Kdo pa naj popiše strah operaterjev, ko so zapazili, da je ves želodec izpremenjen v rakovo maso. Zveza želodca s tenkim črevesom, t. j. operacija, ki je v takih slučajih navadna in sicer pod imenom gastro-enterostomija, je bila nemogoča. Zdravnik se je slednjič odločil, da ji odstrani cel želodec in prišije tenko črevo neposredno na požiralnik. V čudovito kratkem času je bila operacija končana in uspeh nepričakovan. Bolnica nima želodca, a je vendar zdrava.

Pospeševanje zdravja z vedno splošnejšo uporabo Kathreinerjeve Kneippove sladne kave pri naši vsakdanji kavini pijači se sme imenovati ena najvažnejših pridobitev zadnjih

petnajst let na polju hranil in poživil. Kakor alkohol vpliva tudi zrnata kava s strupeno tvarino (kofein), ki jo ima v sebi, jako kvarno na delovanje srca, kar utegne imeti hude posledice. Kathreinerjeva Kneippova sladna kava ublažuje, da celo kot primes zrnatih kavi uničuje te kvarne učinke skoro popolnoma, vendar se uveljavljajo njene dobrodejne lastnosti docela šele tedaj, kadar se pije čista, t. j. brez dodane zrnate kave. Izkušnja, da vsi, ki so se navadili Kathreinerjeve Kneippove sladne kave, ne morejo več opustiti te pijače, priča najbolj, kako izredno jim tekne. Zato ni dandanes v nobenem skrbno urejenem gospodinjstvu pogrešati znanih zabojev s sliko župnika Kneippa, ki edini imajo v sebi pristno Kathreinerjevo Kneippovo sladno kavo. Samo odklanjajte pri nakupovanju morebiti odprto odtehtane oprazene izdelke in pazite na to, da tudi resnično dobite izvirače zavoje z imenom «Kathreiner».

Gospodarstvo.

Ali je mešanje pšeničnih otrobi z riževimi priporočljivo?

Vsled nizke cene pšeničnih otrobi so jeli po nekaterih krajih mešati pšenične otrobe z riževimi otrobi, kar je seveda ceneje. Vpraša se le, če je krmljenje s takimi otrobi tudi tako redilno kakor s čistimi pšeničnimi.

Vrsta	surovih beljakovin	sirove tolsče	ekstraktnih snovi (ogljikovih vodi. ov)	lesne tkanine
pšenični otrobi	14·4% 18·0%	3·5%	53·6%	9·4%
rižni otrobi	3·4% 4·8%	1·4%	32·9%	38·0%

Redilnih snovi (beljakovine in tolsče), ki edino vplivajo na zdravo in močno rast in lepo razvijanje živine, teh ni v riževih otrobih skoro nič (4·8%), med tem ko jih je v pravih pšeničnih 18·0%. Pšenični otrobi so torej štirikrat močnejše krmilo (4·8% : 18·0%).

Ekstraktnih snovi, ki tvorijo toploto in moč za težka dela, teh je v pravih pšeničnih otrobih skoro še enkrat toliko.

Kar se tiče redilnih snovi, so iste v pšeničnih otrobih veliko lažje prebavljive. — Zraven pa imajo veliko manj lesne tkanine (9·4 : 38·0).

Pri 100 kg riževih otrobih dobi namreč živina 38 kg lesa za živež.

Iz tega torej vsak preudaren človek lahko spozna, da riževi otrobi za kmetovalca še četrtnino tega niso vredni kot pšenični.

Razloček med pravimi pšeničnimi in med riževimi otrobi nikakor ni težak. Pšenični otrobi so mehki in puhnati, riževi raskavi in trdi. Pri prvih so posamezni delci (kosčki) gladke in ravne plasti, pri drugih zročene, pod povekšalnim steklom podolgovate z ozkimi zarezi. Vse to pa se le pri debelih otrobih lahko spozna. Pri drobnih otrobih se zazloček vidi v tem, da so pravi pšenični otrobi, kakor pri debelih, mehki, riževi pa sipasti, kakor ostru sipa. Dalje so še riževi otrobi veliko bolj rumenkasti nego pšenični.

Ker je torej razloček lahek, naj vsak trgovec in kmetovalec pri nakupovanju otrobi dobro pazi, da ne dobi tako blago, katerega prodaja je celo kazniva!

* * *

Tedenski sejm v Kranju dne 20. t. m.
Prignalo se je glav 325 góveje živine, 11 teleta, 11 prašičev, — ovac, — koz, — buš 50 kg pšenice K 11—, prosa K 9—, rž K 9—, oves K 7-50, ajda K 8-50, krompir K 3-75.

Razpis dobave pragov (švelarjev). C. kr. trgovinsko ministrstvo naznanja trgovinski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da se bo v kratkem vršila na borzi v Bruselju ponudbena razprava za dobavo pragov (švelarjev) in drugega lesa za leti 1905 in 1906. V letu 1905 bo dobaviti 142.000 polokroglih hrastovih ali bukovih pragov in 32.700 kosov hrastovega lesa za temelj posebnim napravam. Leta 1906 bo dobaviti 220.000 hrastovih in bukovih pragov ter 58.000 kosov hrastovega lesa za temelj posebnim napravam. Pojasnila se dobe v pisarni gospoda «de Rudder, Administrateur de Voies et Travaux, II, rue de Louvain, Brüssel» in v pisarni «Commission de Reception du Materiel de la Voie,» 32, rue d' Italie, Brüssel.

Listnica uredništva.

Gospod Jakob Peternel, župan i. t. d. na Bledu: Vaš dopis, gléde prodaje Vašega posestva smo prejeli. Pride seveda tudi na vrsto kot odgovor na dosedanje dopise. Torej prosimo blag. potrpljenja. O tej zadevi ne bomo sprejemali več nadaljnih dopisov, ker je stvar že itak vsestransko pojasnjena.

Gričar & Mejač

Ljubljana

Prešernove ulice št 9

Velika zaloga izgotovljenih oblek

za gospode, dečke in otroke.

Konfekcije za dame.

Solidno blago 43-1

po čudovito nizkih cenah.

Čaniki se razpošiljajo zastonj in poštne prosto.

Učenca

za pekovski obrt se sprejme takoj.

Več se izve v upravnistvu «Gorenjca». 32-4

Prodado se pod ugodnimi pogoji dobro ohranjene 42-1

citre.

Več se izve v upravnistvu «Gorenjca».

Kupujem in prodajam

vsakovrstne stare stvari. — Knjige vezem cenejše kakor vsak drugi. 20-2

Pavel Bizjak

v Kranju štev. 118.

Slavnega lekarnarja in fizika dr. G. Schmidta

ušesno olje

hitro in temeljito odstranjuje perijodično gluhotu, tok iz ušes, šumenje v ušesih in slab sluh tudi v slučajju zastarelosti. — Steklenica z navodilom o uporabi stane 4 K. — Dobiva se v lekarni «pri črnem orlu» v Celovcu, Novi trg. 33-2

Posamezne številke «Gorenjca»

prodajajo po 10 vin. v

Ljubljani g. A. Kališ, trafika, Jurčičev trg 3;

Škofji Loki g. M. Žigon, trafika, glavni trg;

Selcih nad Škofjo Loko g. Jos. Bernik, posestnik in mizar;

Radovljici g. Oton Homann, glavna trafika;

Javorniku g. Štefan Podpac, trgovec;

Bohinjski Bistrici g. M. Grobotek, trgovec;

Kamniku g. Marija Ažman, trafika.

Hočete li dolgo živeti

in se veseliti zadovoljivega zdravja? Da dosežete to, morate skrbeti, da ohranite svoj želodec zdrav in za prebavljenje vedno sposoben.

Vsak, kdor si je izpridil želodec s težko prebavljivimi, prevročimi ali premrzlimi jedmi in pijanci, ali si ga je z istimi morda prehladil, naj se posluši

Germanove okrepčalne esencije

katera se uporablja z največjimi uspehi pri: pomanjkanju apetita, želodčnem oslabiljenju, vetrovih, riganzju, zgagi, vrdigovanju, glavobolu, omotici, krču, tolesnem saprtju, napejanju in slati žili. Po mnogo zavitem kosilu, posebno še po mastnih in težke prebavljivih jedilih, odstrani ta esencija pritisk in bolečine, vzbuja slast do jedi, kar zdatno pripomore k ohranitvi in vzdrževanju telesa. Po odstranitvi raznih izpridenih sokov iz telesa, učinkuje tako, da čisti kri in ima poleg tega pred vsemi drugimi enakimi zdravili prednost, da ne škoduje prav nič, celo tedaj ne, če se jo rabi v predledkih mnogo let, ker se nareja iz naj-finejših in najboljzbranih rožnih sokov ter ima prijeten, grenko-aromačen vonj tako zelo, da jo zavživajo s slastjo tudi gospe, otroci in celo prav razvajene osebe.

Germanova okrepčalna esencija, kot pravega domačega in ljudskega zdravila, ni smelo manjkati v nobeni hiši, ker odvrne čestokrat najresnejšo bolezen, kar je upoštevati zlasti tam, kjer ni zdravniške pomoči takoj pri roki. Pri kovanju naj so zahteva vedno samo Germanova okrepčalna esencija iz lekarne «pri črnem orlu» v Belovaru: zakaj po svetu kroži še nekaj temu sličnih zdravil, od katerih pa se glede izvršnosti ne more nobeno primerjati tej esenciji. Kot znak pristnosti mora imeti vsaka steklenica, ki se nahaja v zelenem zavitku popolen tvrdkin napis: **Lekarna «Pri črnem orlu» K. Germana v Belovaru (Hrvaško)**, kamor naj se naslavljajo tudi vsa poštna naročila. Cena steklenici je 1'40 K. Po pošti se ne pošlje manj kakor dve steklenici. Pri predplači naj se blagovolji doposlati še 20 vin. za zavitek. Naslovi naj bodo natančni in čitljivi. Naznanila pri povpraševanju, prospektih ter navodila pri uporabi so zastonj.

Germanova okrepčevalna esencijopriporočam bolehlavim kar najbolj, ker sem preverjen v izbornem učinu ku kateremu sem zapazil že mnogokrat deloma sam na sebi, deloma pri mnogih župljanih, katerim sem to esencijo nasvetoval. 117-10

Edmund Medeotti, župnik v Trojstvu (Hrvaško).

Obveščam Vas, da sem prejel že od mnogih strani razna slična zdravila, toda tako niso učinkovala nobena kakor Germanova okrepčal esencija.

A. Andrej Žižek, Sv. Ana, Kriehenberg.

Prosím, pošljite mi nemudoma zopet o-tem steklenic Germanove okrepčalne esencije, katero najtopleje priporočam zlasti tistim, ki so bolni na želodcu. Zdravje se mi vidno boljša.

Apolonija Huberl, Semriach, p. Peggau (Štajersko).

Kranj, 24. sušca 1905.

Trgovsko obvestilo.

Slavnemu kupujočemu občinstvu usojam si naznaniti, da sem 15. t. m. v kupnem potu prevzel

trgovino z mešaním blagom

od g. J. Peressinija v hiši g. Adolfa Kreuzbergerja v Kranju št. 35.

Potrudil se bodem vsekakor, da zadovoljim častito občinstvo s finim blagom in primerno nizkimi cenami, kar bodem s pomočjo dokaj obširnejšega trgovskega prometa tem lažje uvaževal.

Proseó p. n. odjemaloe, da blagovole tudi meni nakloniti svoje saupanje, katero so iskazovali napram omenjeni trgovini, beležim

z velespoštovanjem

41-1

Adolf Pečjak.

== Kmetovalci! ==

MASTIN

za prašiče, pujske, krave, teleta, vole, ovce, konje, perutnino i. t. d. Le pod tem imenom, ki je postavno kot znakna zavarovana, se dobi pristni dr. pl. Trnkóczyjev kranjski redilni prašek za prašiče. Natholjši zdravi dodatek h krmi, ki se naj uporablja kot dietetično redilno sredstvo. Dobil je na tisoče zahvalnih pisem o izbornih uspehah najvišje medalje na razstavah v Londonu, Parizu, Rimu. in na Dunaju.

1 zavojev za 50 vin. pri vsakem trgovcu. Po pošti 5 zavojev na naslov: Lekarna Trnkóczy, Ljubljana. Razpečevalci dobe popust.

Novo!

Savsko predmestje

št. 30

Novo!

Proda se

iz proste roke mlin in žaga v Predosljih št. 13 pri Kranju.

Več se izve pri G. E. ženu, notarskem uradniku v Kranju. 87-2

Singerjevi šivalni stroji.

Original Singer šivalni stroji so vzorni v konstrukciji in izvedbi.
 Original Singer šivalni stroji so neuprljivi za obrt in domačo rabo.
 Original Singer šivalni stroji so najbolj razširjeni v tovarniških obratovnicah.
 Original Singer šivalni stroji so nepreosljivi glede trpežnosti in zmožnosti.
 Original Singer šivalni stroji so posebno pripravni za moderno umetno vezenje. Brezplačni poučni kurzi za vse domače šivanje in za moderno umetno vezenje Svila za vezenje v vseh barvah v veliki izbiri v zalogi. Elektromotorji za posamezne stroje za domačo porabo.

Singer Co. šivalni stroji, deln. družba

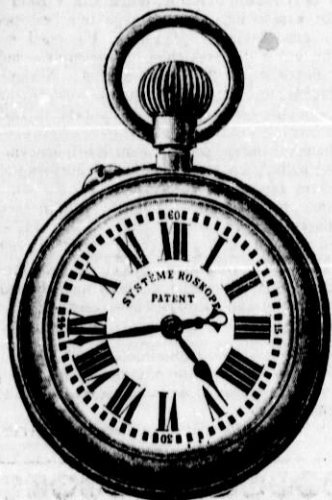
Ljubljana, sv. Petra cesta št. 4.

7-7

H. Suttner

urar v Kranju

priporoča svoje izborna zalogo ur, zlatnine in srebrnine po najnižjih cenah. Ceniki zastoj in poštnine prosto. Razpošilja se na vse kraje sveta.

Nikelnasta anker-remont. roskopf. železničarjem dobro poznana, najtrpežnejša in natančna ura, prav fino kolesje. Pokrov stanovitno bel gl. 3-75, najfinjša znamka, gl. 6-50. 114-38

Loterijska srečka dne 18 marca t. l.

Test: 85 34 3 87 54

Mebilirana mesečna soba

se odda takoj.

Več se izve pri upravnstvu »Gorenjca«. 31-8

Tapetnik in preprogar Drag. Puc

Ljubljana, Dunajska cesta 18

Izvršuje vsa tapetniška dela ter ima v zalogi tudi vse predmete te stroke lastnega izdelka. Vodja podružnične zaloge pohištva prve kranjske mizarske zadruge v Št. Vidu nad Ljubljano.

Odlikovani z zlato svetinjo in častnim križcem v Parizu dne 28. februarja 1904. 136-28

Proda se dobro ohranjena 43-1

sokolska obleka

Kje, se izve v upravnstvu »Gorenjca«.

Mestna hranilnica v Kranju

obrestuje hranilne vloge

po 4 odstotke

brez odbitka rentnega davka

katerega plačuje hranilnica sama.

1-7

Stanje vlog K 3.631.207-72. Stanje hipoteknih posojil K 2.035.421-91.

Zahtevajte pri nakupu Schicht-ovo štedilno milo z znamko „jelen“.

Varstvena znamka.

Ono je **zajamčeno čisto** in brez vsake škodljive primesi. — Pere izvrstno.

Kdor hoče dobiti zares **jamčeno pristno**, perilu neskodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad ime „Schicht“ in varstveno znamko „jelen“.

119-87

Dobiva se povsod!

JURIJ SCHICHT

Ustje
(Česko)

največja tovarna svoje vrste na evropskem kontinentu.

Ustje
(Česko)

Večkrat premirano!

Glinaste peči

štedilnike, banje za kopeli, kakor tudi kipe, vaze in druge glinaste izdelke v vseh barvah, trpežne in cene priporoča 93-42

prva in največja tovarna peči in glinastih izdelkov

Avgust Dreise

v Ljubljani.

Vidmaric kaže kmetom moč „Pakraških kapljic“ in „Slavonske zeli.“

JURIŠIĆ, lekarnar v Pakracu povzeljem.

Cena je sledeča (franko na vsako pošto): 12 steklenic (1 ducat) 5 kron, 24 steklenic (2 ducata) 8 kron 60 vin., 36 steklenic (3 ducati) 12 kron 40 vin., 48 steklenic (4 ducati) 16 kron, 60 steklenic (5 ducati) 18 kron.

Manj kakor 12 steklenic se ne razpošilja.

Slavonska zel se rabi s prav sijajnim in najboljšim vspedom proti zastarelemu kašlju, bolečinam v prsih, zamoklosti, hripavosti v grlu, težkemu dihanju, astmi, proti bodanju, kataru in odstranjuje goste sline ter deluje izvrstno pri vseh, tudi najstarejših prsnih in pljučnih bolestitih.

Cena je sledeča (franko na vsako pošto): 2 originalni steklenici 3 krone 40 vin., 4 originalne steklenice 5 kron 80 vin., 6 originalnih steklenic 8 kron 20 vin.

Manj kakor dve steklenici se ne razpošilja. Prosim, da se naročuje naravnost od mene pod naslovom:

PETER JURIŠIĆ, lekarnar v Pakracu 209, Slavonija.

195 19

P. Jurišić, lekarnar

Pakrac.

Pozor!

Bolnemu zdravjel

Pozor!

Slabemu moči!

Pakraške kapljice in slavonska zel, to sta danes dve najprijubljenejši ljudski zdravili med narodom, ker ta dva leka delujeta gotovo in z najboljšim uspehom ter sta si odprla pot na vse strani sveta.

Pakraške kapljice delujejo izvrstno pri vseh žledodnih in in žrevesnih boleznih ter odstranjujejo krče, boleti iz želodca, vetrove in čistijo kri, pospešujejo prebavo, zganjajo male in velike gliste, odstranjuje mrzlico in vse druge bolezni, ki v sled mrzlice nastajajo. Zdravilo vse bolezni na jetrih in vranici. Najboljše sredstvo proti boleti maternice in madron; zato ne smejo manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. — Naj vsakdo naroči in naslovi: **PETER JURIŠIĆ, lekarnar v Pakracu št. 209, Slavonija.** — Denar se pošilja naprej ali s poštnim povzeljem.

MEMBRE DE JURY HORS CONCOURS

Zobo- tehnični ateljé Oton Seydl

pri g. dr. E. Globočniku v Kranju

Zobovja, tudi ne da bi se odstranile koronine, z ali brez nebne plošče, iz kavčuka kakor tudi zlata, dalje vrvnalnice in obturatorji se izvršujejo po najnovejših metodah.

Plombe v zlatu, porcelanu, amalgamu in cementu kakor tudi vse zobozdravniške operacije izvršuje tu specialista. Odprto vsako nedeljo od 8. do 6. ure.

JOS. WEIBL

J. Spreitzerjev naslednik

LJUBLJANA,

Slomškove ulice št. 4.

Stavbeno-umetno in konstrukcijsko ključavničarstvo.

Zično omrežje na stroj, ograje na mirodvoru, obmejno omrežje, vozna vrata, balkoni, verande, stolpne križe, štedilnike itd.

Specijaliteti: 103-42

valjični zastori (Rollbalken).

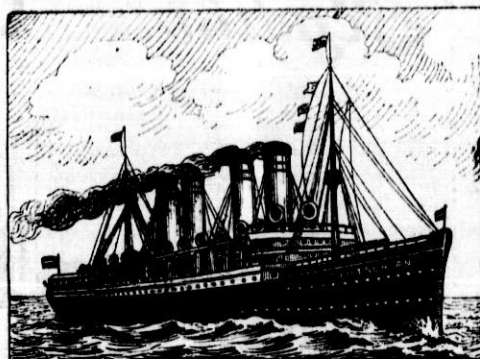
M. Podkrajšek

System Balko

Irizer za dame in gospe. Ljubljana, sv. Petra c. 35 priporoča za gojitev las in za umivanje glave svoj zdravniški pripomoček goroko in mrzlo zračni sušilni aparat. Suši brez nadležne vročine. Ne proizvoduje skrčenja las. Vpliva dobro na pospeševanje rasti las.

Dalje se izvršujejo vsakovrstna dela iz las. Oddelek za dame s separatnim vhodom.

Zastopnik:

FR. SEUNIG, Ljubljana, Dunajska cesta 31 (zraven šrange).

Hamburg-Amerika

150-19

Iz Ljubljane v

Novi York

z dobro prosto hrano.

Odhaja se iz Ljubljane vsak **ponedeljek, torek in četrtek** v tednu.

Izvrstna sigurna vožnja z brzoparniki samo **6 dni**. Pojasnila po večkrat brez plačno.

Trgovina z železnino in špecerijskim blagom „MERKUR“ Peter Majdič

Priporoča bogato zalogo po nizki ceni, kuhinjsko posodo, mizarsko, ključavničarsko, kovaško, zidarsko, črevljarsko orodje in orodje za poljedelce, kakor pluge, lemeža, železne brane, vile, motike, sekire, železne grablje; nadalje štedilna ognjišča, vodne žage, pile, kovanje za okna in vrata, žico, žičnike, katanovo lepko, železno in pocinkano ploščevino, karbolinej, trsje za obijanje

v Kranju.

Zaloga voznih plah in pokrival za komate.

Prodaja Tomaževe žindre in kajnita. 71-43

stropov, vlihte kotle. Veliko izber slomoznic, železnih peči

Roman- in Portland-cement, traverze, stare, železniške šine

šine za kolesa, podvozi in drugo železo, sesalke za vodnjake, cevi in vsakovrstno špecerijsko blago. Zaloga svetilk, zaloga različnih barv.

Zalagatelj društva c. kr. avstrijskih državnih uradnikov.

Bogata zaloga pohištva vsake vrste v vseh cenah. Ogledala, slike v vseh velikostih.

Popolna oprava za vile. Špecialitete: Gostilniški stoli.

Modroci iz žičnatega omrežja, afričanske trave ali žime, prve vrste vedno v zalogi.

Za spalno sobo od 180 gl. naprej. Divan z okraski.

Špecialitete v nevestinih baiah. Veliki prostori, pritično in v l. nadstropju.

Oprave za jedilne sobe, salone, pred-sobe, cele garniture.

Pohištvo iz železa, otroške postelje in vozički po vsaki ceni.

Čudovito poceni za hotele, vile in za letovišča 52 gl.

Za sobo: postelja, nočna omarica, o-mivalna miza, ob-šalnik, miza, sten-sko ogledalo.

97-43

Vizitnice in kuverte po najnižjih cenah.
Jv. Pr. Lampret, tiskarna v Kranju.

Izšla je
„Dobra kuharica“

spisala Minka Vasičeva
v založništvu Lavosl. Schwentner-ja
v Ljubljani.
Dobiva se samo vezana; cena 6 K, po pošti 6 K 55 h.

Obseza na 576 strahch več nego 1300 receptov za pripravljane najokusnejših jedi domače in tuje kuhe, ima 3 fino koloriranih tabel in je trdno in elegantno v platno vezana.
Hvali jo vse: kuharica s svojega strokovnjaškega stališča, literarna kritika zaradi lepega, lahko umevnega jezika, fina dama zaradi njene lepe, pri slovenskih kuharskih knjigah nenavadne opreme, in konečno varčna gospodinja zaradi njene cene, ker ni nič dražja, nego znane nemške kuharske knjige. 10-22

Krojaški salon za gospode

Ivan Magdić

Ljubljana, Stari trg 8

Izdelovanje vsakovrstne garderobe za gospode po najnovejših žurnalih iz najmodernejšega in najboljšega tuzemskega in inozemskega blaga.

Uniformiranje in zaloga potrebščin za Sokole.
221-14

Izdaja konsorej „Gorenjca“.

Seydlin

Najbolje za zobe.

Dobiva se v lekarni g. K. Savnika v Kranju.

Imam v kleti

25-5

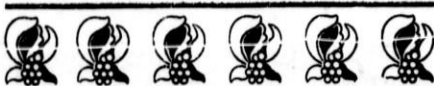
več sto hektolitrov

pristnega belega in črnega vina, nekaj line rakije in brinovca ter namiznega olja lastnega izdelka.

Vse solidno postavljeno tudi v moji posodi na tukajšnji državni kolodvor po primerno nizki ceni.

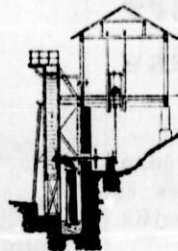
Ivan Pujman

posestnik in trgovec, Vodnjan-Dignano (Istra)

Odgovorni urednik Andrej Sever.

G. Tönnies

104-43

tovarna za stroje, železo in kovinolivarna v Ljubljani priporoča kot posebno žage in vse stroje za obdelovanje lesa. Francis-turbine osobito za žagine naprave zvezane neposredno z vratilom. Sesalno-generatorski plinski motorji, najcenejša gonilna sila 1 do 3 vin. za konjsko silo in uro.

Šivalni stroji in kolesa

Tovarniška zaloga 121-25

Ivan Jax-a v Ljubljani

Dunajska cesta 17

priporoča svoje najbolj priznane šivalne stroje in kolesa

Ceniki se doposlejo na zahtevanje zastoj.

He, prijatelj! 27-5
Kje kupuješ to barvo? Kakor razvidim, je jako dobra, krije ter suši in se tudi velike lahko ž njo pobarva!

Glej, glej! Ako greš v Kranj od velike cerkve po glavnem trgu proti Pungratu nasproti novo zidane hiše gosp. Bedenka, pri

I. Wohlgemuthu

jo dobiš vsake vrste pravega domačega izdelka, brez vsake zmesi (Schwerspatt), kakor se nahaja v nekaterih tovarniških barvah, tako da delo lahko izvršiš lepo, dobro ter poceni.

Le notri pojdi, ti žal ne bo, ako bi ti pa le prav ne b'lo, saj greš ven lahko.

Lastnina in tisek Iv. Pr. Lampreta v Kranju.